

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 324

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/659 Esas Numaralı Tasarının	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Gerekçesi	4
• Milli Savunma Komisyonu Raporu	5
• Dışişleri Komisyonu Raporu	6
• Muhalefet Şerhi	8
• Tasarı Metni	9
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	9
• Protokol Metni	10

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-1202-550

24/2/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 25/1/2016 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/659)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti arasında askerî eğitim işbirliği faaliyetleri, 10 Mart 1981 tarihinde imzalanan "Askerî Eğitim ve Öğretim İş Birliği (ASEİŞ) Anlaşması" çerçevesinde yürütülmektedir.

Bahse konu Anlaşmanın Mali Hususlar maddesi gereğince; lisan kursu, eğitim, iâşe, barındırma, işletme, bakım, idame, amortisman, atış, tatbikat, yer değiştirme ve benzeri programlara ilişkin harcamalar Kabul Eden Devlet tarafından karşılanmaktadır.

Bununla birlikte, TSK'da tabldot sisteminin uygulanması nedeniyle Bangladeş Silahlı Kuvvetlerine mensup personelin eğitim gördüğü komutanlıklarda ücretsiz iâşe ve ibate sağlanması konusunda sıkıntılar yaşandığı gözlenmiştir.

Bahse konu Anlaşmanın Mali Hususlar bölümünde gerekli değişikliklerin yapılarak, personele ücretsiz iâşe ve ibate sağlanması yerine, Kabul Eden Devlet tarafından uygun bulunması halinde kendilerine ücret ödenerek, ödenen ücret ile personelin iâşe ve ibatesini karşılamasına imkân sağlanmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Bu kapsamda gerekli çalışmalara başlanmış ve ASEİŞ Anlaşmasının "Mali Hususlar" maddesi, "eğitim görecekt personele maaş ve harçlık desteği sağlanabilmesi ile eğitimlerin, ücretli, ücretsiz veya tenzilatlı olmasına Kabul Eden Taraf karar verecektir." şeklinde değişiklik yapılmasının uygun olacağı kıymetlendirilmiştir.

Söz konusu değişikliği içeren "ASEİŞ Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolü" imzalanmıştır.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Milli Savunma Komisyonu

31/3/2016

Esas No: 1/659

Karar No: 20

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 1/3/2016 tarihinde tali komisyon olarak Komisyonumuza, esas komisyon olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilen 1/659 esas numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı”, Komisyonumuzun 31/3/2016 tarihinde yaptığı toplantısında; Milli Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Milli Savunma Komisyonu, tasarı hakkında tali komisyon olarak belirlendiğinden, komisyon toplantısının başında İçtüzüğün 23’üncü maddesi uyarınca kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme yapılması, maddelerin ayrıca görüşülmemesi kararlaştırılmıştır.

Tasarıya konu değişiklik protokolü ile, askeri iş birliği kapsamında eğitim görececek personele ücretsiz iiaş ve ibate sağlanması yerine personelin iiaş ve ibatesini karşılamak üzere ücret ödenmesi öngörülmektedir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandıktan sonra Komisyonumuzun genel uygunluk görüşünün esas komisyonuna bildirilmesi oy birliği ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, esas komisyon olan Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Faruk Özlü</i>	<i>Hüseyin Şahin</i>	<i>Murat Baybatur</i>
Düzce	Bursa	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Biröl Ertem</i>	<i>Kamil Aydın</i>	<i>Abdullah Başcı</i>
Hatay	Erzurum	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Dursun Çiçek</i>	<i>Murat Bakan</i>	<i>Hüseyin Kocabıyık</i>
İstanbul	İzmir	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Demir</i>	<i>Mustafa Hüsnü Bozkurt</i>	<i>Mazlum Nurlu</i>
Kırıkkale	Konya	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Cumhur Taşkın</i>	<i>Nihat Öztürk</i>	<i>Suat Önal</i>
Mersin	Muğla	Osmaniye
Üye	Üye	
<i>Nazım Maviş</i>	<i>Adnan Günnar</i>	
Sinop	Trabzon	

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

8/4/2016

Esas No: 1/659

Karar No: 311

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 24/2/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 1/3/2016 tarihinde tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 26’ncı Yasama Dönemi 7/4/2016 tarihli 24’üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tali komisyonlardan Milli Savunma Komisyonu, 31/3/2016 tarihli toplantısında Tasarının geneli üzerinde görüşme yapmış ve raporunu olumlu görüşle Komisyonumuza gönderilmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmuştur.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile; askeri iş birliği kapsamında eğitim görececek personele ücretsiz iâşe ve ibate sağlanması yerine personelin iâşe ve ibatesini karşılamak üzere ücret ödenmesini teminen 12 Ekim 2011 tarihinde Dakka’da imzalanan Protokolün onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Ülkemiz ile Bangladeş arasında askeri eğitim iş birliği faaliyetlerinin 10 Mart 1981 tarihinde imzalanan Askeri Eğitim ve Öğrenim İş Birliği Anlaşması çerçevesinde yürütüldüğü,

Söz konusu Anlaşmanın mali hususlar maddesi gereğince lisan kursu, eğitim, iâşe, barındırma, işletme, bakım, idame, amortisman, atış, tatbikat, yer değiştirme ve benzeri programlara ilişkin harcamaların kabul eden devlet tarafından yani Türkiye tarafından karşılanmakta olduğu,

Türk Silahlı Kuvvetlerinde tabldot sisteminin uygulanması nedeniyle Bangladeş Silahlı Kuvvetlerine mensup personelin eğitim gördüğü komutanlıklarımızda ücretsiz iâşe ve ibate sağlanması konularında yaşanan sıkıntı neticesinde bu Protokolle Anlaşmanın mali hususlar bölümünde gerekli değişikliklerin yapılarak personele ücretsiz iâşe ve ibate sağlanması yerine kabul eden devlet tarafından uygun bulunması hâlinde kendilerine ücret ödenerek ödenen ücret ile personelin iâşe ve ibatesinin karşılanmasının öngörüldüğü,

Bugüne kadar Bangladeş’ten 992 subay ve diğer askeri personelin bu mahiyette Türkiye’de eğitim aldığı ve bu sene de toplam 70 kişinin eğitim almasının planlandığı, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Ravza Kavakçı Kan, Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak ve Aksaray Milletvekili Mustafa Serdengeçti Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
<i>Cemalettin Kani Torun</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>	<i>Hasan Basri Kurt</i>
Bursa	Antalya	Samsun
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Serdengeçti</i>	<i>Saadet Becerekli</i>	<i>Ziya Pir</i>
Aksaray	Batman	Diyarbakır
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhim ektedir)	(Muhalefet şerhim ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Fevzi Şanverdi</i>	<i>Serkan Topal</i>	<i>Azmi Ekinci</i>
Hatay	Hatay	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Ravza Kavakcı Kan</i>	<i>Serap Yaşar</i>	<i>Recep Şeker</i>
İstanbul	İstanbul	Karaman
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Aşkın Bak</i>	<i>Hasan Karal</i>	<i>Halil Özcan</i>
Rize	Rize	Şanlıurfa
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)

MUHALEFET ŞERHİ

“1-0659 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İşbirliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile ilgili **muhalefet şerhimiz** aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarız.

Söz konusu anlaşma, demokrasi kültürü gelişmemiş, ekonomisi dışa bağımlı, eğitim seviyesi dünyada en düşük ülke olan Bangladeş'te yaşayan halkların aleyhine sonuç doğuracağını işaret etmektedir.

Demokratik kültürün göstergelerinden biri düzenli aralıklarla ve tüm toplumsal kesimlerin dâhil olduğu seçimlerdir. Askeri darbe tehditlerinin olduğu, siyasal partilerin özgürce örgütlenemediği bir ülkede demokrasinin olduğunu söylemek çok güçtür. 160 milyona yaklaşan nüfusuyla Güney Asya bölgesinde üçüncü, dünyada ise sekizinci en kalabalık ülke konumunda bulunan Bangladeş'te son olarak 5 Ocak 2014 tarihinde düzenlenmiş ve 18 muhalefet partisi baskı ortamı nedeniyle seçimleri boykot etmiştir.

Dünyada okuma-yazma oranı en düşük ülkelerden biri olan Bangladeş'te halkın %33,1'i okuma-yazma bilmektedir. Köylerinde ekseriya ilkokul bulunmayan Bangladeş'te toplumun ekonomik durum çok düşüktür. Uzun yıllar İngiliz sömürgesinde kaldığından sömürge döneminin olumsuz etkileri hala sürmektedir.

Ülke olarak Bangladeş ile ilişkilerimizin somut hale geldiği anlaşmalarda önceliğimizin her iki toplumun da refah düzeyinin artması, farklılıklara saygının pekiştirilmesi amacıyla demokratik kültürün ve kurumların tesis edilmesi hedeflenmelidir. “Askeri Eğitim Ve Öğretim Anlaşması (ASEİŞ)” Türkiye'nin 12 Eylül 1980 askeri darbesi sonrası Bangladeş ile imzaladığı bir anlaşmadır. Ülkemiz demokrasisi açısından da darbe yönetiminin yapmış olduğu anlaşmaları güçlendirmek yerine darbenin etkilerinin giderilmesi temel ilke olmalıdır. Bu bağlamda yapacağımız anlaşmalardaki öncelik hem ülkemizde darbe etkilerinin silinmesi hem de baskı ortamının sürdüğü anlaşmaya taraf diğer devletteki kırılğan demokrasiye zarar verme riski taşımamalıdır.

Saadet Becerekli
Batman

Ziya Pir
Diyarbakır

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BANGLADEŞ HALK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASINA DAİR 1 NUMARALI DEĞİŞİKLİK PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 12 Ekim 2011 tarihinde Dakka'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolü" nün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BANGLADEŞ HALK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASINA DAİR 1 NUMARALI DEĞİŞİKLİK PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkeş

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

S. Ramazanoğlu

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Soylu

Ekonomi Bakanı

M. Elitaş

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

F. Çelik

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Millî Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

Başbakan Yardımcısı

M. Şimşek

Başbakan Yardımcısı

L. Elvan

Avrupa Birliği Bakanı

V. Bozku

Çevre ve Şehircilik Bakanı

F. G. Sarı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı

M. Ünal

Millî Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dişşleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BANGLADEŞ HALK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ASKERİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASINA DAİR 1 NUMARALI DEĞİŞİKLİK PROTOKOLÜ**

Madde 1. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti (Bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaktır); 10 Mart 1981 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasının (15 Ağustos 1988 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim ve Öğretim İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşma ile tadil edilmiştir.), "Mali Hususlar"a ilişkin 8'inci maddesinin değiştirilmesi konusunda mutabakata varmışlardır.

Madde 2. Taraflar, Madde-8 (Mali Hususlar)'in aşağıdaki şekilde değiştirildiğini kabul etmişlerdir:

**MADDE VIII
MALİ HUSUSLAR**

1. Kabul Eden Taraf, askerî eğitim gören personele ilişkin aşağıda belirtilen eğitim ödemelerinin ücretli, ücretsiz veya tenzilatlı olmasına karar verecektir.

a. Askerî öğrenciler için;

(1) İaşe,

(2) İbate,

(3) Harçlık (esaslar ve miktar Kabul Eden Taraf tarafından belirlenecektir.),

(4) Eğitim-öğretim masrafları,

(5) Giyim-kuşam (Kabul Eden Tarafın; emsali, kendi öğrencileri için tespit edilmiş olan istihkaklar üzerinden)

b. Subay ve Astsubaylar için;

(1) Aylık ücret (esaslar ve miktar Kabul Eden Tarafça kursiyer subay ve astsubayların rütbelerine göre belirlenecektir.),

(2) Eğitim-öğretim masrafları,

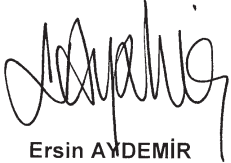
(3) Giyim-kuşam (sadece kursiyer subay ve astsubayların eğitim-öğretim kurumlarında giyeceği, Kabul Eden Tarafın emsali subay ve astsubaylara verilen istihkak üzerinden)

Madde 3. Bu Protokol; yürürlüğe girmesi için gerekli iç usullerini tamamladıklarını Tarafların birbirlerine diplomatik yoldan bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

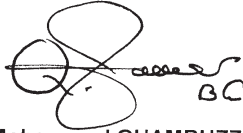

Madde 4. Bu Protokol, 12/10/2011 tarihinde Dakka'da her biri aynı derecede geçerli olmak üzere Türkçe, Bangla ve İngilizce dillerinde ikişer nüsha olarak tanzim edilmiş ve imzalanmıştır. İhtilaf halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ
ADINA**

İMZA :
İSİM : Ersin AYDEMİR
RÜTBE : Topçu Kurmay Albay
UNVAN : Askeri Ataşe

**BANGLADEŞ HALK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ
ADINA**

İMZA :
İSİM : Mohammad QUAMRUZZAMAN
RÜTBE : Tuğgeneral
UNVAN : Harekat ve Plan Daire Başkanı

TBMM Basımevi - 2016